

MĚSÍČNÍK
PRO OBČANY VYSOČINY

ROČNÍK 18 ČÍSLO 12
PROSINEC 2021

Náklad 232 000 výtisků
www.novinykrajevysocina.cz

OKRES JIHLAVA

Kraj Vysočina

Informační linka k očkování proti
nemoci COVID-19 na telefonu

☎ 1221

Registrace na očkování
proti nemoci COVID-19 na
registrace.mzcr.cz

Azylovému domu
v Třebíči pomůže
kraj

STRANA 2



Muzeum v Moravských
Budějovicích připravuje
nové expozice

STRANA 3



Lidé z Vysočiny
přispěli do Sbírký
potravin

STRANA 5



Vojáci asistují v krajských nemocnicích

Ještě během prosince
budou pomáhat
armádní týmy ve třech
krajských nemocnicích.
Bez jejich pomoci se
neobejdou ani vybraná
odběrová místa. Krizový
štáb Kraje Vysočina
požádal na začátku
měsíce o prodloužení
jejich pomoci a podle
situace je připraven tak
učinít kdykoli znovu.

Přetížené testování

V odběrových stanech v Jihlavě a Havlíčkově Brodě budou minimálně do 20. prosince pomáhat dvojice vojáků. Podle potřeby budou využity i jako mobilní týmy pro odběry.

„Jsme na maximální kapacitě odběrů. Aktuálně je to asi čtyři tisíce vzorků denně, což je o tisíc více než ve stejném období loni. Využíváme volných kapacit externích laboratoří, vzorky vozíme například do Brna nebo Ostravy. S transportem vzorků nám pomáhá hasičský záchranný sbor,“ informoval hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO). V současné době na Vysočině funguje 14 odběrových míst.

Pomoc na covidových jednotkách

Armádní složky vypomáhají jako sanitáři na covidových



Pomoc armády v krajských nemocnicích se prodloužila. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

jednotkách v krajských nemocnicích v Jihlavě, Havlíčkově

Jsme na maximální kapacitě odběrů.

Brodě a Třebíči. Na žádost prvních dvou vojáci zůstávají

na nejvytíženějších odděleních prozatím až do 20. prosince, v Třebíči ještě déle. „Na covidových odděleních působilo celkem 11 vojáků. Od druhého prosincového týdne byly v krajských nemocnicích Jihlava, Havlíčkův Brod i Třebíč týmy posíleny. Důvodem je stálý nárůst pacientů s těžkým průběhem Covid-19,“ vysvětluje náměstek hejtmána

pro oblast zdravotnictví Vladimír Novotný (ČSSD). Na začátku letošního roku kromě Armády ČR vypomáhali v krajských nemocnicích na Vysočině i hasiči. Kraj služby Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina využívá například i při distribuci ochranných pomůcek nebo antigenních testů pro školy.

PAVLA PETRŮ

EDITORIAL



Vítězslav Schrek (ODS+STO)
hejtman Kraje Vysočina

Kde je nejlepší místo pro život

Tak se prý u nás na Vysočině dobře žije. Potvrdil to srovnávací výzkum s názvem Místo pro život. Od roku 2011 v něm analytická agentura Datank hodnotí data získaná z nezávislých zdrojů a údaje z průzkumu – v letošním roce prováděného mezi 2 320 obyvateli. Kraje porovnává z pohledu 54 kritérií, která jsou rozdělena do různých oblastí, jako je péče o děti a vzdělávání, zdravotnictví a sociální sféra, pracovní podmínky a kupní síla, volnočasové aktivity a turismus, rozvoj infrastruktury, bezpečnost, občanská společnost a tolerantnost, ekologie a příroda. Oslovení lidé se vyjadřují ke kvalitě života v místě svého bydliště, shromažďovány jsou priority obyvatel v jednotlivých regionech České republiky.

V minulosti se Vysočina nejčastěji umísťovala na 5. až 9. místě hodnocení. Letos ale zabodovala. Patří nám druhé místo! A co nás vyneslo k ocenění? Dostupné bydlení, oproti zbytku republiky nízké ceny nájemného, příznivé jsou u nás také náklady na bydlení, lidé nemají daleko do práce, máme i nejnižší podíl mladých lidí bez práce a úspěšné maturanty, jezdíme po bezpečných silnicích. Zpracovat musíme ještě na ochraně životního prostředí, například produkovat méně komunálního odpadu nebo čistit více odpadních vod.

Výsledek jakéhokoli srovnávacího průzkumu ale nebude nikdy víc než NÁŠ vlastní pocit z dobrého místa pro život. Nejlépe se žije tam, kde se cítíme doma. A více než půl milionu lidí si za domov a bezpečné místo pro výchovu svých dětí vybralo Vysočinu. Na druhou stranu, být druží není vůbec špatné, a navíc je to výzva. Uvidíme, jak nás po roční společné práci ohodnotí v dalším ročníku.

P

F

2

0

2

2

Hravé vánoční svátky a úspěšný rok plný odkrývání krás Vysočiny Vám přeje Kraj Vysočina

Zahrajte si s námi na www.kr-vysocina.cz/PF

Kraj Vysočina

Nový stipendijní program pro studenty

Od školního roku 2022/2023 budou platit nová pravidla pro udělování studijních stipendií. Na krajském programu nyní pracuje radní pro oblast školství Jan Břížďala (Piráti) a ředitelé středních škol. Dosavadní podpora žáků na učňovských oborech formou stipendií funguje tak, že do programu žáci nastoupí v prvním ročníku a jsou v něm zařazeni po dobu tří let. Není možné v průběhu studia do výše nebo zacílení zasahovat. „Nový systém stipendií bude nově myslet

nejen na učňovské obory, ale i na studenty maturitních oborů i ty, kteří ve studiu vynikají svými výsledky. Smyslem je pravidla upravit tak, abychom mohli žáky a studenty odměnit nejen finanční formou, ale i třeba pořízením pomůcek, například u řemeslníků by se jednalo o pracovní náčiní,“ popisuje radní Jan Břížďala. Nový komplexní systém stipendií začne platit příští školní rok a budou do něj převedeni stávající účastníci stipendijních programů.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Měření ukáže, co na Vysočině dýcháme



V lednu příštího roku odstartuje na Vysočině dosud nejrozsáhlejší měření čistoty ovzduší. Kromě průmyslu má na jeho znečištění velký podíl vytápění domácností a automobilová doprava. Jejich působením se do ovzduší dostává mimo jiné benzo[a]pyren, který je prokázaným karcinogenem pro člověka. „Odborníci na životní prostředí provedou detailní měření na šedesáti místech v kraji,“ informuje náměstek hejtmana pro životní prostředí Lukáš Vlček (Starostové pro Vysočinu). Jedním z míst, kde se bude zjišťovat kvalita ovzduší,

jsou Černovice. „Zapojením našeho města do projektu se nám otevírá možnost zjistit, co u nás dýcháme, a patřičně na to reagovat,“ říká starosta Jan Brožek. K projektu se připojují i další města a obce Kraje Vysočina. Od ledna příštího roku bude na webu www.monitoringpau.cz zveřejněna mapa s konkrétními místy, která budou postupně doplňována o výsledky měření. Obdobný monitoring kvality ovzduší bude současně probíhat také v Jihomoravském kraji.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Kraj podporuje zachování venkovských prodejen

Celkem 59 prodejen z menších obcí získá dotace ve výši skoro 3 miliony korun. Peníze schválila krajská rada a vyplatí je Ministerstvo průmyslu a obchodu přes program Obchůdek 2021+.

„S podporou venkovských služeb, zejména pak venkovských prodejen, počítáme ve Fondu Vysočiny i pro rok 2022. Konkrétní nastavení krajského dotačního titulu pro příští rok se bude odvíjet od aktuálních podmínek, které v rámci programu Obchůdek 2021+ stanoví

ministerstvo,“ uvedla náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina pro oblast regionálního rozvoje Hana Hajnová (Piráti).

Provozovatelé malých vesnických prodejen umístěných v obcích od 501 do 3 000 obyvatel mohli požádat o dotaci na provoz ve výši až 50 tisíc korun. Kraj navíc v letošním roce stejnou maximální částkou podpořil prodejny v nejmenších obcích do 500 obyvatel v souhrnné výši téměř sedm milionů korun.

PAVLA PETRŮ

Pandemie ovlivnila strategii cestovního ruchu

Kraj Vysočina má zpracovanou Strategii rozvoje cestovního ruchu pro roky 2017–2025 a průběžně ji vyhodnocuje. Loňský rok byl pro tuto oblast zásadní. Negativní vliv na cestovní ruch nejen na Vysočině neměla jen doba od vyhlášení nouzového stavu do znovuotevření turistických atrakcí a ubytovacích a stravovacích zařízení, ale také pokles zahraničních návštěvníků, omezení konferenční turistiky či nemožnost konání větších sportovních nebo kulturních akcí.

„V dubnu roku 2020 zrealizoval kraj dotazníkové šetření mezi podnikateli a v reakci na jeho výstupy připravil koncept několika provázaných nástrojů na podporu regionálního turistického ruchu

i lokálních podnikatelských subjektů poskytujících ubytovací a jiné služby v cestovním ruchu,“ sdělil radní Kraje Vysočina pro oblast kultury a památkové péče Roman Fabeš (Starostové pro Vysočinu).

Mimořádná podpora opatření za 22 milionů

Prvním ze zmíněných nástrojů byla soutěž s názvem Vysočina – nejlepší dovolená, dále byl vyhlášen mimořádný program Marketing v cestovním ruchu 2020 a za třetí turistické vouchery, jejichž cílem bylo prostřednictvím slevy na pobyt ve výši tisíc korun na osobu přilákat na území více návštěvníků a zdržet je na minimálně tři noci.

Kraj podpoří azylový dům v Třebíči

Azylový dům pro rodiče s dětmi a ženy v Třebíči, který provozuje Oblastní charita Třebíč, získá ještě do konce roku od kraje dodatečnou podporu. Organizace, která nabízí ubytování v 18 jednotkách s 61 lůžky, už není schopna ufinancovat provoz z vlastních zdrojů a podpory evropských fondů. Poskytovate-

Nemůžeme dopustit, aby byla tato sociální služba ohrožena.



lé sociálních služeb, které nezřizuje kraj, jsou zařazeni do speciálních programů podpory, které jsou hrazeny z Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento program však skončil měsíc před koncem roku, proto se trebičský azylový dům dostal do provozních problémů. „Nemůžeme dopustit, aby byla tato



Součástí azylového domu je také herna pro děti, společenská místnost, studovna, kaple, cvičná kuchyně a návštěvní místnost. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

sociální služba ohrožena, proto jsme rozhodli formou dotace azylovému domu pro rodiče pomoci částkou 100 tisíc korun,“ informoval radní Kraje Vysočina pro oblast sociálních věcí Jan Tourek (KDU-ČSL). Výpadek financování se na

Vysočině týkal dvou organizací – trebičského azylového domu a Integrovaného centra Sasov. V Sasově však v důsledku covid-19 omezili provoz. V jejich případě výpadek financí nemusel kraj řešit.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Nejvíce peněz z rozpočtu jde do škol

Příští rok bude Kraj Vysočina hospodařit s vyrovnaným rozpočtem. Příjmy jsou plánovány ve výši 14 miliard a výdaje 16 miliard korun. Rozdíl pokryje fond strategických rezerv. Největší část zdrojů, tedy příjmů, pochází ze státního rozpočtu, což je 8,2 miliardy korun. Tato část slouží jako transfer hlavně pro financování mezd ve školství. Další peníze půjdou z daní, a to zhruba kolem 5,5 miliardy korun. Prozatím nejsou v rozpočtu promítnuty očekávané peníze ze Státního fondu dopravní infrastruktury v objemu 330 milionů korun, které budou použity na opravy silnic II. a III. tříd. Také tam není 1,4 miliardy korun na zajištění sociálních služeb v kraji.

Dopravní obslužnost

„Největší výdajová kapitola je školská, která počítá s částkou téměř 8,5 miliardy korun. Druhá největší kapitola je doprava s dvěma miliardami. V ní připravujeme nejvíce výdajů našeho kraje na dopravní obslužnost,“ řekl náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro ekonomiku Miroslav Houška (KDU-ČSL). Například na autobusové linky půjde příští rok 625 milionů a na vlaky 487 milionů korun.

Na třetím místě co do objemu výdajů jsou evropské projekty, které spotřebují 1,6 miliardy korun.



Největší část rozpočtu slouží pro financování mezd ve školství. ILUSTRACI FOTU

Tady peníze rozvrství například do investic v dopravě nebo do zateplování budov.

Více financí půjde také do majetku, na který je počítáno s 1,5 miliardou korun. K tomu patří i investice do škol (400 milionů), nemocnic (500 milionů), sociálních zařízení (304 milionů) a kulturních zařízení (22 milionů korun).

Sucho a územní rozvoj

„Nejvýznamnější procentní nárůst výdajů evidujeme například v zemědělství, kde částka stoupla o 70 procent. Je to způsobeno tím, že potřebujeme udělat plán pro zvládání sucha a nedostatek vody na území Kraje Vysočina. Bude nás stát 2,5 milionu korun,“ vysvětlil Miroslav Houška.

Také územní plánování dojde o několik desítek procent více, protože je potřeba vytvořit nové zásady územního rozvoje kvůli vysokorychlostní trati, která

8,5 miliardy korun – školství
2 miliardy korun – doprava

povede přes Vysočinu. O 65 % se zvýší i část pro Fond Vysočiny, prostřednictvím kterého jsou poskytovány peníze obcím a dalším žadatelům. V příštím roce to bude 330 milionů korun.

PAVLA PETRŮ



Letos se prodloužil počet přenocování na Vysočině na tři dny. ILUSTRACI FOTU

„Vzhledem ke Covidu-19 nám loni ubyli zahraniční turisté, ale podle statistických dat se prodloužil průměrný počet přenocování na tři noci. Na tento trend, aby tu návštěvníci zůstali déle, se chceme zaměřit,“ zhodnotil Roman Fabeš.

Plošná úprava vstupného

Obdobně jako v minulém roce mohla veřejnost i letos navštívit instituce sídlící v historických objektech hradů, zámků a měšťanských domů za snížené vstupné. „Tato úprava velmi napomohla zvýšení návštěvnosti, které dle očekávání vévodil hrad Roštejn,“ doplnil Roman Fabeš.

PAVLA PETRŮ

Muzeum Moravské Budějovice bude lákat na nové expozice



Muzejníci mají plné ruce práce s přípravou nových expozic. Návštěvníkům otevřou v dubnu příštího roku. FOTO: JAROSLAV LOSKOT

Čilý ruch nyní panuje v muzeu v Moravských Budějovicích. Dokončují se přípravy dvou nových expozic – řemesel a živností na jihozápadní Moravě a Příběh města a zámku. První návštěvníci je spatří v dubnu příštího roku. „Pro někoho může být výzva uplést pletýnku nebo si zkusit rozbourat vepře či hovězí na jednotlivé části. Expozici jsme připravili tak, aby si návštěvníci mohli vyzkoušet některé činnosti spojené s řemesly,“

přibližuje vedoucí muzea Petr Beránek. Druhá expozice přiblíží příběh Moravských Budějovic i lidí, kteří zde žili. Návštěvníci nahlédnou do vrchnostenské kanceláře a projdou si i zámecké místnosti, které muzejníci vrátili do podoby z přelomu 19. a 20. století podle zachované fotodokumentace. V nových výstavních prostorách se budou střídát dočasné expozice. Na příští rok plánují ukázat poklady z přírodovědných sbírek. „Od

příštího roku nabídneme turistům, ale i školám, další velmi zajímavé místo k návštěvě. Generální oprava muzea trvala dva roky a vyšla na 19 milionů korun, z větší části se jednalo o evropské peníze,“ sdělil radní Karel Janoušek (ODS+STO), který má ve správě krajský majetek. Muzeum se nachází v budově bývalého zámku a spadá pod Muzeum Vysočiny Třebíč, které je příspěvkovou organizací Kraje Vysočina.

EVA FRUHWIRTOVÁ

Důležité informace pro občany

Testování metodou PCR

Objednání na PCR testování je třeba provést přes www.odbery.kr-vysocina.cz, žádanku i objednání vyřizují praktičtí lékaři a hygiena. Nově platí, že očkovaní lidé, kteří měli významný kontakt s nakaženými, např. v jedné domácnosti, musí podstoupit PCR test. Žádanku i objednání má vyřídít krajská hygienická stanice a test bude proveden zdarma. Pokud bude negativní, nic se dále neřeší. V případě pozitivního výsledku je i tato očkovaná osoba povinná dodržet 14denní karanténu. Test na COVID-19 metodou PCR je třeba absolvovat 5. až 7. den od posledního kontaktu s nakaženou osobou, jinak není jeho výsledek respektován. V současné době PCR testy v Kraji Vysočina provádí 14 odběrových míst. Denně je odebráno téměř 3900 vzorků. Kapacita je stále navyšována, bohužel už chybí laboratorní specialisté, kteří vzorky vyhodnocují. Nejvyšší kapacitou disponuje odběrový stan Nemocnice Jihlava. Denně odeberou až 640 vzorků. Na volný termín PCR testu se na začátku prosince čekalo 2-5 dní podle zvoleného místa odběru.

Očkování dětí

Podle informací ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha budou rodiče od 13. prosince 2021 registrovat k očkování děti od 5 let. Samotné očkování začne, až do ČR dorazí dětská vakcína od společnosti Prizer/BioNTech. Předpokládáný termín je koncem prosince 2021. Prosíme rodiče, aby se o možnosti očkování dětí informovali nejdříve u svého pediatra. Řada z nich bude očkování nabízet ve svých ordinacích.

Mobilní očkování bez registrace

Kraj Vysočina společně se spolupracující organizací Podané ruce naplánovaly mobilní očkování v konkrétních městech až do 21. prosince 2021. Další mobilní očkování bez nutné registrace bude pokračovat od 3. ledna 2022.



Covidové oddělení Nemocnice Jihlava. FOTO: LUBOŠ PAVLÍČEK

Konkrétní termíny, místa a časy jsou aktualizovány na www.ockovani.vysocina.cz. Týdenní výhledy očkování jsou pravidelně zveřejňovány i na facebookovém profilu

Národní informační COVID linka 1221



Kraj Vysočina. V případě dotazů na konkrétní místa mobilního očkování rády podají informace kolegyně na všech Senior a FamilyPointech, které působí v okresních městech.

Registrované očkování v centrech a ambulancích nemocnic

Očkování s registrací (a následným objednááním) stále provádí všechny krajem zřizované nemocnice. Očkuje se každý pracovní den, termíny jsou rozepisovány tak, aby byly rovnoměrně pokryty skupiny žadatelů o první až třetí dávku, případně očkování dětí 12+. Čekací doba na SMS s pinem číslo 2, který je nutný pro objednání - tedy volbu přesného termínu a času očkování, je v řádu dní až jednoho týdne.

Pomoc s registrací na očkování poskytují operátoři centrální informační linky 1221.

Stovky lidí v péči nemocnic

Péči o COVID pozitivní pacienty s vážným průběhem nemoci

v Kraji Vysočina zajišťují krajské nemocnice v Jihlavě, Třebíči, Havlíčkově Brodě, Novém Městě na Moravě a v Pelhřimově. První prosincový týden se tato zařízení starala o 340 osob s různě závažným průběhem nemoci, z toho více než padesát potřebovalo vysoce specializovanou péči na odděleních JIP nebo připojení na umělou plicní ventilaci. O více než třetinu všech hospitalizovaných s COVID-19 se stará tým Nemocnice Jihlava. Co se bohužel nemění, je poměr hospitalizovaných osob s očkováním a bez očkování. Pouze cca 35 % hospitalizovaných má alespoň jednu dávku očkování.

Vedení Kraje Vysočina i touto cestou děkuje zdravotníkům i nelékařskému personálu všech krajských nemocnic za obrovské nasazení při péči o všechny nejen hospitalizované pacienty. Poděkování patří i týmu Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, která zajišťuje nepřetržitou přednemocniční zdravotnickou péči.

Informace z této části stránky jsou aktualizovány k 8. prosinci 2021. Další informace jsou k dispozici na webu.



www.ockovani.vysocina.cz

Z ústavního zařízení do nových domků. Transformace dokončena

Domov Háj v Ledči nad Sázavou, který pečuje o sedmdesát klientů s postižením, dokončuje transformaci velkokapacitního ústavního zařízení na pobytové služby komunitního typu. Na tuto přeměnu byly použity převážně peníze z evropských fondů, Kraj Vysočina hradil necelou jednu třetinu nákladů. „Do konce roku bude celá transformace dokončena. Obyvatelé domova, který se nachází v odlehleém prostředí uprostřed lesů, se přestěhují do nově postavených domků v Havlíčkově Brodě, Chotěboři, Ledči nad Sázavou, Světlé nad Sázavou a také do Golčova Jeníkova,“ vyjmenovává hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek (ODS+STO). Klienti budou bydlet v komunitních domácnostech a s pomocí personálu a podle svých možností se svým životem přiblíží mnohem více tomu, který

známe z běžných rodin. Domky jsou součástí běžné zástavby a klienti tak mají možnost se zapojit do komunitního a společenského života v daném místě a využívat nabízených služeb, které jsou v dosahu jejich bydlení. „Již od roku 2013 žijí první klienti bývalých ústavů sociální péče v transformovaných domácnostech. Díky radikální změně ve způsobu poskytování sociálních služeb si klienti za přiměřené pomoci personálu osvojují dovednosti v péči o sebe a o domácnost. V případě, že to míra postižení dovoluje, vytvářejí si i základní pracovní návyky, čímž se zvyšuje jejich šance uplatnit se na chráněném či běžném trhu práce,“ zdůrazňuje přínos transformace radní pro sociální oblast Jan Tourek (KDU-ČSL).

EVA FRUHWIRTOVÁ

Pracovní místa ve vzdělávání přehledně na jednom portálu

Seznam všech volných míst ve vzdělávacích institucích na Vysočině i jižní Moravě najdou zájemci nově na portálu Education jobs. Už žádné nástěnky a složité hledání. Vysočina Education navázala partnerství se Vzdělávacím institutem pro Moravu a prvním krokem spolupráce je propojení portálu pro pracovní nabídky. Memorandum o spolupráci na poli vzdělání mezi oběma kraji podepsali koncem listopadu náměstci hejtmanů pro

vzdělávání, za Kraj Vysočina Jan Břížďala (Piráti) a za Jihomoravský kraj Jiří Nantl (ODS). Portál nenabízí pouze učitelské profese, ale i pozice pro nepedagogické pracovníky. Zveřejňovat inzerci může jakýkoliv subjekt bez ohledu na svého zřizovatele.

Seznam všech druhů prací ve vzdělávání na webových stránkách.

EVA FRUHWIRTOVÁ

www.educationjobs.cz



Nové jízdní řády mají drobné úpravy

Na změnu času při cestách veřejnou dopravou se musí připravit hlavně ti, kteří jezdí do Jihomoravského kraje. Jinak cestující čeká v souvislosti se změnou jízdních řádů od 12. prosince jiná organizace dopravy a způsob odbavování.

V drážní dopravě se změnilo pouze některé časy kvůli stabilizaci. „Mezi nejzásadnější patří obnovení například víkendového nočního vlaku v 0.05 z Brna. V pracovní dny přibude vlak z Náměště nad Oslavou do Třebíče s odjezdem v 5.50,“ sdělil předseda Výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21 Martin Hyský (ČSSD).

Mění se spoje na jižní Moravě

Autobusy doznaly zásadní změny také na hranicích s Jihomoravským krajem. Větší varianty a více spojů nabídne veřejná doprava

v oblasti ohraničené městy Velká Bíteš, Velké Meziříčí, Třebíč a Moravské Budějovice a už zmíněné hranice s Jihomoravským krajem. Celkem se to dotkne přibližně 150 obcí, se kterými byly změny projednány.

Příští rok se na změny připraví zase ve Žďárských vrších a západně od Jihlavy. Tarif Veřejné dopravy Vysočina (VDV) se rozšiřuje i do sousedních krajů do Zruče nad Sázavou a Čáslavi a na jih do Tábora a Dačic.

„Současně v období zimních měsíců dojde k zavedení u všech dopravců zapojených do systému VDV možnosti platby bankovní kartou a v průběhu roku 2022 zavedení možnosti koupi jízdního dokladu v rámci mezikrajské cesty už na začátku cesty,“ doplnil Martin Hyský.

PAVLA PETRŮ

Národní plán pomůže i umělcům

Více než sedm miliard korun půjde do oblasti Rozvoje kulturního a kreativního sektoru. Ten spadá pod Národní plán obnovy, který slouží k nastartování ekonomiky po pandemii. Také zástupci Kraje Vysočina se zapojují do debaty, kam konkrétně dotace poputují.

„Nejvýznamnější oblastí jsou investiční peníze, které půjdou do vzniku kulturních a kreativních center. Podle Ministerstva kultury by jich v republice mělo vzniknout patnáct. Vedení všech krajů by ovšem mělo odlišnou představu. Podpora by se nemusela týkat jen jednoho centra, ale pomohla by plošně a peníze by se rozprostřely do více kulturních institucí,“ vysvětlil detaily podpory a dalšího jednání

radní pro oblast kultury a památkové péče Roman Fabeš (Starostové pro Vysočinu).

Kreativní vouchery

Národní investice půjdou do digitalizace i modernizace kulturních institucí. Jednou z dalších částí jsou například kreativní vouchery a vzdělávání. V těchto oblastech chtějí podpořit spolupráci subjektů působících v kulturním a kreativním sektoru s konkrétními firmami. Nejenže vytvoří vazbu mezi umělci a třeba uměleckými školami, ale zejména nabídnou službu podnikatelům, pro které mohou vytvořit například vizuální styl, a tím pádem lepší prezentaci a uplatnění na trhu.

PAVLA PETRŮ



Martin Hyský
(ČSSD)
zastupitel
Kraje Vysočina

Železnice (blízké) budoucnosti

V posledních letech se život kolem nás neuvěřitelně zrychluje, stále někam spěcháme. Obce, města a regiony, které jsou napojeny na kvalitní dopravní infrastrukturu, mají poměrně velkou výhodu. Z mého pohledu je jednou z těch nejdůležitějších sítí, síť železniční. Vysočina je v tomto ohledu trochu handicapovaná, byť musím uznat, Správa železnic

se snaží, tratě modernizuje a každým rokem dochází ke zlepšení. Revolucí v cestování však bude vybudování vysokorychlostní trati, která umožní nejen komfortní a rychlé spojení naší Vysočiny s velkými městy ČR, ale i zrychlení a zkvalitnění spojů regionálních. Snažíme se o maximální propojení a využití VRTky v systému regionální dopravy. Jsem velice rád, že Správa železnic jako investor nám naslouchá a hledá řešení. Vidím zde historickou paralelu a poučení z minulosti. Když se před cirká 150 lety rozhodovalo o tom, jak a kudy povede železnice, byly lokality, které železnici kategoricky odmítaly a na více než 100 let tím zhoršily svou dostupnost, atraktivitu a potenciál rozvoje. VRTka přináší příležitost se pokusit vyřešit i případné dlouholeté bolesti lokalit, kterými má trať procházet. Berme plánovanou trať jako příležitost do budoucna, takovou šanci už v tomto století mít nebudeme.



Karel Dvořák
(KSČM)
zastupitel
Kraje Vysočina

Nový rok klepe na dveře

Blíží se konec roku 2021 nezastihl Českou republiku v úplně dobré kondici. Nejsme v tom sami. Neklid, napětí, strach a nervozita vládne i v ostatních evropských zemích, dá se říci, že v celém světě. Nové mutace jsou na obzoru. Ve chvíli, kdy naše vláda v demisi vyhlásuje další nouzový stav, zamýšlím se nad reakcemi občanů naší malické, ale názorově velmi bohaté a roztržité zemičky. Zdá se mi, že společnost už není

jen rozdělená, řekl bych, že je přímo rozdrobená a najít dva spolu souznící občany je těžký úkol. Co člověk, to příběh a názor. Po roce a půl života s koronavirem jsem přesvědčen, že není možné vědět, jak by všechna nařízení zafungovala, protože nikdy nebyla dodržována na 100 %. Procento zodpovědných občanů si netroufnu odhadnout. Překvapilo mě, že po obrovské euforii a vyjadřování sounáležitosti po volbách večer 9. října (samozřejmě bez respirátorů) občané ochladli. Zopakovali si to 17. listopadu a nyní se mi zdá, jako by ani netáhli v boji proti koronaviru za jeden provaz s nastávající vládou a už vůbec ne s vládou v demisi. Kdyby alespoň společnou srozumitelnou řeč našly obě vlády! To by mohlo být moje první vánoční přání pro všechny občany. Budu pokračovat přáním pevného zdraví a zachování dobré nálady v nastávajícím novém roce. A nakonec jedna rada. Využijme volné adventní a vánoční dny k rozjímání, posílení rodinných vztahů a imunity při poznávání naší krásné Vysočiny.



Martin Kukla
(ANO 2011)
poslanec a zastupitel
Kraje Vysočina

ZOO Jihlava si zaslouží lepší péči!

Velmi rád navštěvuji jihlavskou zoologickou zahradu. Víte, že patří jednoznačně k nejnavštěvovanějším turistickým cílům v našem kraji. Od roku 2016 dosahuje návštěvnosti přes 300 000 návštěvníků za rok. Kvůli pandemii Covidu 19 byla i jednu dobu uzavřena, přes letošní prázdniny však opět dosahovala rekordní návštěvnosti. Jihlavská zoo má totiž rozhodně co nabídnout, z jara a v létě je plná mláďat

a také doprovodných akcí, jako je např. komentované krmení nebo velmi oblíbené letové ukázky dravců. Kraj Vysočina pravidelně v rámci memoranda přispívá částkou 500 000 Kč ročně na investiční akce. V minulosti vznikla díky tomuto příspěvku nová expozice pro prasátka visijánská či africká vesnice Matango, která získává postupně nové rákosové střechy. Jsem rád, že jsem byl v minulosti iniciátorem dalších peněz pro zoologickou zahradu, kdy jsme v roce 2020 poskytli dalších zhruba 800 000 Kč pro novou zimní expozici brodivých ptáků. Jako velký problém vnímám, co jihlavskou zahradu trápí, je nedostatek parkovacích míst pro návštěvníky. Jistě jste to zažili, když jste chtěli zahradu navštívit a neměli kde zaparkovat. Proto bych byl velmi rád, kdyby se dokázalo Statutární město Jihlava a Kraj Vysočina domluvit na společném řešení tohoto problému. Zkusím pro to udělat maximum.

Přeji Vám klidný adventní čas a rozhodně neváhejte zoo navštívit.



Marie Dudíková
(KDU-ČSL)
zastupitelka
Kraje Vysočina

Nečinné ze zmýlené důkaz svého lidství

„Lidské je mýliti se, ale bláznovství v omylu setrávat“, prohlásil již v 1. st. př. K. římský filosof a státník M. T. Cicero. Přiznávám, mýlila jsem se. Začínající koronavirovou pandemií jsem považovala za „chřípečku“, kolem níž je mnoho povyku pro nic. Podobně jsem nahlížela i na očkování. Bohužel, COVID-19 ochromil veškeré oblasti našeho života – práci, vzdělávání, sociální kontakty. Plné nemocnice, intenzivní péče na pokraji kolapsu, vyčerpaní zdravotníci, tisíce mrtvých,

včetně těhotných žen. A do tohoto scénáře vstupuje očkování jako zatím jediné světlo na konci tunelu. Ano, jsem plně očkovaná. Víím, že vakcinace nemusí být tou definitivní „tečkou“, že existují i její nežádoucí účinky, že i očkovaní mohou onemocnět, ale s mírnějším průběhem. Navzdory přínosům očkování, kdy benefity výrazně převyšují rizika, stále existují lidé, kteří s ním nesouhlasí. Jejich omyl spočívá v tom, že zaměňují demokracii s anarchismem, domnívají se, že společnost nemá právo vyžadovat žádná občanská omezení. Nerozlišují hranici mezi osobní svobodou a zodpovědností vůči druhým. Vakcinace představuje zatím jediný účinný způsob, jak ochránit jednotlivce i omezit další šíření nemoci. Jejím odmítání je naprosto nežádoucí fenomén zdůrazňující svobodu v rozhodování jednotlivce, aniž se bere v úvahu jeho morální odpovědnost vůči ostatním. Koronavirus je výzvou současnému lidstvu. Jak si s touto „hrozenou rukavicí“ poradí člověk, který sám sebe pyšně nazval Homo sapiens?



Pavel Knežik
(Piráti)
zastupitel
Kraje Vysočina

Digitální technická mapa

Krajské zastupitelstvo na svém šestém zasedání v tomto roce schválilo předfinancování a spolufinancování projektu Digitální technické mapy (DTM) Kraje Vysočina. Jak se v materiálu píše, na základě novely zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a jeho prováděcí vyhlášky jsou kraje

povinny v přenesené působnosti státu od 1. 7. 2023 provozovat DTM. Cílem tohoto projektu je vytvoření a správa jednotné referenční polohopisné mapy tak, aby byla zajištěna jednotná správa dat spojených zejména s činnostmi, jakými jsou tvorba územních plánů obcí, správa majetku nebo krizové řízení. Tento projekt bude řešit jednotné pořizování geodetických dat, jejich opakované pořizování, nebo dokonce nedostupnost dat aktuálních. Stavebníci tak získají přehledné informace o vedení inženýrských sítí a obcím například pomůže ve správě majetku (pasportizaci). Projekt bude spolufinancován z operačního programu podnikání a inovace, tzv. OP PIK. Velké poděkování patří Odboru informatiky Krajského úřadu Kraje Vysočina a Projektové kanceláři Kraje Vysočina za přípravu projektu.



Tomáš Škaryd
(ČSSD)
zastupitel
Kraje Vysočina

Trochu smutný advent

Předvánoční čas, který je pro většinu z nás nejkrásnějším obdobím v roce, které je provoněné pečeným cukrovím, teplým svařákem, a jehož vyvrcholením je Štědrý den s tradiční štedrovečerní večeří, je opět jako v loňském roce smutným obdobím. Vládní protiepidemická opatření zakazují pořádání adventních a vánočních trhů. Města i obce připravovaly rozsvěcení vánočních stromů, kulturní program i adventní jarmarky. Organizátoři i prodejci byli natěšení a věřili, že po loňské pauze se náměstí a návsi zaplní a všichni si



Eva Nováková
(Piráti)
zastupitelka
Kraje Vysočina

Z plátna do škol: Ožívování zapomenuté historie

V listopadu kina uvedla dokument Jak jsem se stala partyzánkou romské režisérky Very Lackové. Autorka v něm rekonstruuje příběh svého pradědy Jána Lacka, který byl během druhé světové války vězněn v pracovním táboře a po útěku se zapojil do Slovenského národního povstání. Na pozadí rodinné historie vystupuje příběh Romů jako hrdinů odporu proti fašismu, ne jen jako pasivních obětí nacistické genocidy.



Martin Mrkos
(Starostové pro Vysočinu)
zastupitel
Kraje Vysočina

Jet po hlavní koleji

Ve 2. světové válce spojenci zkoumali a analyzovali, proč byly některé ze stíhaček v leteckých bitvách sestřeleny. Pak ale přišel někdo a řekl - zkoumejme ty, které naopak zůstaly ve vzduchu! Je to zcela zásadní změna paradigmatu. Zmiňuji to proto, že na začátku prosince dvě takřikající sousední města, Jihlava a Žďár nad Sázavou, získala první dvě místa v prestižní soutěži Inspirativní region. Tu pořádá Czechinvest, státní agentura pro podporu podnikání



Miloš Vystrčil
(ODS)
senátor a zastupitel
Kraje Vysočina

Prosby

Předpokládám, že většinu z nás bude před Štědrým dnem tradičně do poslední chvíle svírat předvánoční shon a s ním spojené starosti, abychom na Vánoce všechno stihli, připravili, uklidili, nakoupili a udělali tak, abychom vánoční svátky mohli prožít v klidu a pohodě.

Letošní rok je však stejně jako ten loňský poněkud komplikovaný a kromě jiného to znamená,

spolu užijí adventní atmosféru. I v Chotěboři jsme měli připraveno slavnostní rozsvěcení vánočního stromu s bohatým doprovodným programem. Zrušení programu bylo velkým zklamáním pro nás všechny, nejvíce pro děti, které nacvičovaly vystoupení a těšily se, až před všemi na náměstí vystoupí. Někteří pořadatelé nechťejí přijít o týdný příprav, a proto se rozhodli podobné akce uspořádat pod jiným názvem. Nemyslím si, že je to dobrý nápad, neboť u takovýchto akcí jde především o atmosféru klidu, pohody a příjemného prožití. A v těchto případech tomu určitě tak být nemůže. Musíme situaci přijmout takovou, jaká je, a věřit, že příště se to podaří. Mějme naději, že se v co nejkratším období zase vrátíme k běžnému životu, k našim tradicím a hodnotám. Prožijme předvánoční čas podle svých představ, v klidu, pohodě a s lidmi, které máme rádi. Věnujme čas vánoční sobě, svým přátelům, a především svým nejbližším. Není důležité mít spousty drahých dárků pod stromečkem, důležité je mít okolo sebe dobré lidi, být šťastný a hlavně zdravý.

Film se věnuje i Josefu Serinkovi, přezdívanému Černý partyzán. Ten po útěku z koncentračního tábora v Letech u Písku nalezl útočiště v oblasti Žďárských vrchů, kde se spojil s místním odbojem a stal se jeho významným účastníkem. Před pěti lety vyšla o Serinkovi trilogie historika Jana Tesaře. V květnu byla i díky iniciativě vysočinského Roma Zdeňka Gužiho odhalena jeho pamětní deska ve Svitavách a v červnu jeho vnuk převzal z rukou plzeňského primátora prestižní městskou Cenu 1. června, která byla Serinkovi udělena in memoriam. Romské osobnosti se tak pomalu dostávají do povědomí veřejnosti, byť v učebnicích se o nich a jejich historii mnoho nedozvíme.

Napravit to chce i nová publikace Muzea romské kultury s názvem Amendar, jejíž dva dosud vydané díly obsahují medailonky stovek romských osobností – spisovatelů, sociálních pracovníků, lékařů, politiků, umělců. Už po letmém prolistování je zřejmé, že by se snadno naplnil i díl třetí. Řada neviditelných Romů a Romek, úspěšných ve svých profesích, v něm stále chybí. A to i z Vysočiny.

a investic, jejíž jedním z hlavních cílů je přeměna České republiky v inovačního lidra Evropy. Myslím, že toto ocenění ukazuje, že nejsme dávno jen bramborářským zapadákovem, ale že i na Vysočině jde dělat a podporovat zajímavý, inovační, perspektivní byznys. Jen to musíme udělat jako s těmi letadly. Tedy soustředit se na to, v čem má náš region tradici, zázemí, erudici, zkušenost, na co může navázat. Těžko z Vysočiny uděláme kalifornské křemíkové údolí, ale baštu technologií pro pokročilé strojírenství, automatizaci, obrábění, modelování nebo další obory průmyslové praxe ano. Máme na to, zbývá uvěřit. Proto velice oceňuji, že jsme podpořili vznik vysokoškolských kolejí pro jihlavskou polytechnickou vysokou školu. Je to milník. I když běh na delší trať, ale jednou se začít musí - koleje pomohou lákat talentované studenty ze vzdálenějších regionů, což roztočí pozitivní spirálu dalšího zkvalitňování výuky a absolventů. Tedy těch, kteří budou nositeli technologického pokroku v našem regionu

že větší část lidí než je obvyklé, bude o vánočních svátcích v nemocnicích, protože tam pracují nebo protože jsou tam jako nemocní hospitalizováni.

Myslím, že je dobré, abychom na to ani o vánočních svátcích nezapomněli, a abychom jak všechny nemocné, tak také sestřičky a lékaře, alespoň v duchu nebo, pokud můžeme, třeba i osobním pozvuzením nebo přáním či poděkováním podpořili.

Zároveň prosím také nezapomínejme, že si můžeme všichni navzájem pomoci také tím, že se na sebe budeme více usmívat a vycházet si vstříc, neboť tím přispějeme k tomu, aby duch vánoční pohody postupně vytlačil například spěchem vyvolanou nepohodu nebo někdy náladu kazící nepřejícnost.

Přeji nám krásné a zdravé vysočinské Vánoce a moc prosím, abychom pasivně nežili v očekávání věcí příštích, nýbrž abychom ty dobré věci aktivně do svého života i životů ostatních přinášeli.

TERMÍNY MOBILNÍHO OČKOVÁNÍ BEZ REGISTRACE V LEDNU

3. 1. Golčův Jeníkov, 4. 1. Okříšky, 5. 1. Pelhřimov, 6. 1. Velké Meziříčí, 7. 1. Moravské Budějovice, 8. 1. Světlá n. S., 10. 1. Pacov, 11. 1. Žďár n. S., 12. 1. Jemnice, 13. 1. Humpolec, 14. 1. Ledeč n. S., 15. 1. Jihlava, 17. 1. Svratka, 18. 1. Náměšť n. O., 19. 1. Kamenice n. L., 20. 1. Havlíkův Brod, 21. 1. Bystrice n. P.

Více informací na ockovanivysocina.cz

Nominujte počiny v anketách Zlatá jeřabina a Skutek roku

Kraj Vysočina již po osmnácté vyhlašuje anketu Zlatá jeřabina – Cena Kraje Vysočina za kulturní počín roku a po třinácté anketu Skutek roku. Cílem anket je nalézt nejlepší kulturní počiny, příkladné aktivity v oblasti památkové péče a dobrovolné skutky a projekty vedoucí k rozvoji regionu. „Potvrzuje se nám, že tyto ankety

mají smysl, a jejich prostřednictvím máme možnost poděkovat lidem, kteří nám pomáhají vytvářet z Vysočiny lepší kraj. Pokud někoho takového znáte, neváhejte ho nominovat,“ říká Hana Hajnová (Piráti), náměstkyně hejtmana pro oblast regionálního rozvoje. Příjem nominací do obou anket bude probíhat od 1. ledna 2022 do 31. ledna

2022. Nominovat může kdokoli, a to aktivitu, která proběhla v předešlém roce v Kraji Vysočina. Nominace je možná pomocí elektronického formuláře umístěného na webových stránkách www.kr-vysocina.cz/pocinroku. Následné hlasování veřejnosti se uskuteční v březnu 2022.

EVA FRUHWIRTOVÁ



Aneta Šírková

Advent a Vánoce patří k nejkrásnějším svátkům v roce. Jak je můžeme prožít v psychické pohodě?

Ačkoli se o Vánocích říká, že to jsou svátky klidu a míru, realita bývá jiná. Z každé strany na nás křičí reklamy vybízející ke koupi nějakého produktu nebo zážitku a my se tak snažíme, často aniž bychom si to vlastně uvědomovali, nakoupit co nejvíce dárečků. Já radím zpomalme, s upřímným zájmem si naslouchejme a nebojme se vyjádřit, že nám na druhých záleží, a přijímejme s vděčností každodenní maličkosti, nikdy totiž nemůžeme vědět, zda je nám příští rok dovolí prožít znovu.

Proč je pro rodiny důležité udržovat tradice a mít své vlastní rituály?

Tradice, především ty kulturně podmíněné, nám dávají pocit toho, že někam patříme, což je jedna z nejvýznamnějších lidských potřeb. Většina z tradic také vybízí k tomu, aby se při jejich dodržování lidé setkali, takže zprostředkovávají tolik potřebný lidský kontakt, který je čím dál vzácnější. To samé platí i pro rodinné rituály, které, jelikož se odehrávají s určitou pravidelností, dávají pocit jistoty a bezpečí, což jsou opět základní potřeby.

Konec roku klepe na dveře. Je dobré se ohlédnout a udělat si osobní bilanci? Fungují novoroční předsevzetí?

Osobní bilanci by měl dle mě dělat každý pravidelně, tedy nejen o Vánocích. Pokud ale nejsme zvyklí být v kontaktu sami se sebou a životem se spěchem proplováme, určitě jsou Vánoce dobrou příležitostí ohlédnout se zpět. A předsevzetí? Ta fungují zejména podle toho, jakou máme vůli a jak si je definujeme. Obecně totiž platí, že je efektivnější vytyčit si menší, realistické cíle, neboť splnění malých krůčků nás bude motivovat ke krokům větším.

EVA FRUHWIRTOVÁ



Náměstek hejtmana Lukáš Vlček (vlevo) v Potravinové bance Vysočina v Ledči nad Sázavou.

FOTO: POTRAVINOVÁ BANKA VYSOČINA

Do Sbírky potravin se zapojili i lidé na Vysočině

Solidarita zákazníků po celé republice naplnila na konci listopadu sklady potravinových bank. Celkem se v Česku v datu sbírky 20. listopadu vybralo 410 tun potravin a drogerie pro potřebné.

Kraj Vysočina nezůstal pozadu. Do akce Sbírka potravin se zapojilo 22 obchodů ve třinácti vysočinských městech. Za jeden den se vybralo 19 tun zboží a pomáhalo 171 dobrovolníků.

Nákup osobně dovezl do Potravinové banky Vysočina v Ledči nad Sázavou například náměstek hejtmana pro oblast životního prostředí a zemědělství Lukáš Vlček (Starostové pro Vysočinu).

I malá pomoc se počítá

„Kvůli pandemii přibývá lidí v nouzi. Pokud by někdo stále chtěl pomoci, může se obrátit přímo na zástupce Potravinové banky Vysočina v Ledči nad Sázavou

nebo jejich partnery,“ uvedl radní pro sociální oblast Jan Tourek (KDU-ČSL).

Tam ocení i malý nákup potravin či drogerie nebo jakoukoliv formu dobrovolnictví. Preferované

jsou vždycky především konzervy, dětské výživy, instantní polévky, trvanlivé mléko, olej, rýže a luštěniny, těstoviny a základní i dětská drogerie.

PAVLA PETRŮ

Vánoční a novoroční přání členů Rady Kraje Vysočina



Vítězslav Schrek
(ODS+STO)
hejtmán Kraje Vysočina

Přál bych nám všem, abychom byli víc soudržní. Aby měli manželé a životní partneři oporu jeden v druhém, aby se mohli opírat rodiče o své děti a děti o své rodiče. Aby rodiny držely pohromadě. Aby se udržela přátelství a nepolevila láska k bližním.



Hana Hajnová
(PIRÁTI)
náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina

Ať atmosféra, kterou mají Vánoce, drží od vás všechny nemoce. A taky smůlu, neúspěch a zlost, ať všeho krásného máte vždycky dost. Přejí vám všem ze srdce, klidné a šťastné Vánoce.



Jan Tourek
(KDU-ČSL)
radní Kraje Vysočina

V sociální oblasti bych si přál, abychom my silní a zdraví pomáhali těm, co se ocitli v těžké životní situaci a naši pomoc potřebují. Dobrých skutků není nikdy dost. V pobytových zařízeních pro seniory a zdravotně postižené osoby bych si přál více dobrovolníků, kteří vykouzlí úsměv na tváři opuštěných klientů. Rodinám a seniorům bych přál především pevné zdraví a aby po svém boku měli vždy někoho, s kým si mohou popovídat, svěřit se mu a opírat se o něho v nelehkých chvílích.



Lukáš Vlček
(Starostové pro Vysočinu)
náměstek hejtmana Kraje Vysočina

Uplynulý rok 2021 nebyl pro naši společnost zrovna rokem plným radosti. Přejí Vám proto v roce 2022 pevné zdraví, pracovní a studijní úspěchy a hlavně mnoho radosti s vašimi nejbližšími. Našemu kraji přejí stabilitu a prosperitu, zdravou společnost a přírodu.



Roman Fabeš
(Starostové pro Vysočinu)
radní Kraje Vysočina

Předvánoční čas bez adventních koncertů a vánočních trhů je už druhým rokem smutnou realitou. Ale možná je to impuls k návratu k bývalým tradicím svátků klidu, rozjímání, pomoci potřebným a rodinné pohody. Zkusme se nad tím při koledách u rozsvíceného stromečku zamyslet. Přejí vám všem krásné Vánoce a hlavně hodně zdraví do nového roku.



Jan Břížďala
(Piráti)
radní Kraje Vysočina

V letech 2020 i 2021 byla velmi ovlivněna činnost škol a školských zařízení bohužel stále přetrvávající epidemiologickou situací. Chci poděkovat všem zaměstnancům ve školství, rodičům i žákům a studentům za zvládání celé situace a vznést přání, abychom v novém roce 2022 měli co nejnižší počet hospitalizovaných, nakažených, omezení, nařízení i karantén.



Karel Janoušek
(ODS+STO)
radní Kraje Vysočina

Přeji všem krásné prožití svátků vánočních s rodinou, přáteli a kamarády. Do nového roku hodně zdraví, štěstí, lásky a pohody. Ať je rok 2022 úspěšný a splní se všechny vaše sny.



Miroslav Houška
(KDU-ČSL)
náměstek hejtmana Kraje Vysočina

Přeji všem čtenářům krajských novin požehnané svátky, klid a pohodu v kruhu rodinném, zdraví a vzájemnou toleranci. Ať je pro vás rok 2022 rokem klidným a inspirativním.



Vladimír Novotný
(ČSD)
náměstek hejtmana Kraje Vysočina

Kdyby nás neohrožovala stále zhoršující se epidemiologická situace, tak bychom prožívali klidnou a příjemnou atmosféru adventu. Epidemiologická situace vnímání adventu úplně změnila. Máme velké obavy o zdraví, musíme dodržovat mnoho opatření a nemocnice se nám znovu plní kovidovými pacienty. A právě proto prosím pomozte zdravotníkům, aby zvládli nelehkou situaci. Aby překonali ten zvláštní, pracovní, fyzicky i psychicky náročný advent a vánoční svátky tak, abychom si všichni mohli pro příští rok popřát hodně štěstí, zdraví a konečně se volně nadechnout. A potom věřím, že další advent bude jako před tím, tedy tradičně obyčejný, a právě proto krásný.

Inovace a moderní technologie v Enviropolu pomáhají chránit životní prostředí

Od roku 2013 zpracovává firma Enviropol v Jihlavě drobný elektroodpad, který by jinak končil na skládkách. Díky nim se druhotné suroviny vrací zpět do výroby. Princip trvalé udržitelnosti je ten hlavní důvod, proč se věnují této oblasti. Čistírna odpadních vod, nový hasicí systém uvnitř kontejneru a linka na přetřídění elektroodpadu jsou inovace, které vedou jihlavský závod Enviropolu k vyšší efektivitě zpracování při maximálně možné ochraně životního prostředí.

Milionové investice, které pomáhají životnímu prostředí

Enviropol během posledních let investoval desítky milionů korun do zvýšení bezpečnosti provozu s ohledem na zvý-

šené nároky při zpracování současného elektroodpadu. Jedním z opatření v Enviropolu je plně automatický hasicí systém v kontejneru s akumulátory. „Jsme si vědomi, že akumulátory jsou náročné na skladování. V případě i slabého kouře by se hasicí systém ihned sám aktivoval,“ potvrzuje hasicí technik.

Nová čistička odpadních vod

Čistírna odpadních vod v hodnotě tří milionů korun, to je další příspěvek jihlavské společnosti Enviropol k tomu, aby v krajském městě Vysočiny nedocházelo ke znečišťování životního prostředí. „Díky nové čistírně zachytíme i ty nejmenší částice, které vznikají při

recyklaci elektroodpadu. I při maximálně ekologickém zpracování elektrospotřebičů bude vždy existovat jemný kal, který se podobá černé homogenní hmotě,“ přibližuje ředitelka závodu Enviropol Pavla Marušová. Tento kal putuje z čistírny přímo do igelitového pytle, kde se nashromáždí. Čistička za měsíc provozu zachytí zhruba 200 gramů kalu. „Přesto že se jedná o naprosto minimální množství, pro naši společnost je jakákoliv inovace vedoucí k ochraně životního prostředí klíčová,“ říká Pavla Marušová.

Špičkové technologie pro vyšší bezpečnost provozu

Od počátku kladou v Enviropolu důraz na to, aby jejich třídící a recyklační linky byly co nejmodernější. Díky postupným inovacím se jim daří navyšovat kapacitu. Začínali na 1 400 tunách zpracovaného elektroodpadu měsíčně, dnes se pohybují na cifře kolem 3 000 tun měsíčně. Od loňského roku používají nové zařízení zvané smasher, který si lze představit jako velký buben pračky a slouží k uvolnění jednotlivých součástí zařízení. Při jeho činnosti dochází rovněž k uvolnění baterií a jejich následné separaci. To má zásadní vliv na vyšší bezpečnost provozu.

Soustředí se na vývoj a nové projekty

Enviropol neustále zefektivňuje technologie na zpracování a aplikuje do praxe nejmodernější poznatky. „K naší práci přistupujeme s respektem a vědomím,



že zpracováváme elektroodpad. Legislativa požaduje využít 75 % hmotnosti elektrozařízení, ale my jsme mnohem výš nad touto hranicí. Díky moderním technologiím a odpovědného přístupu všech zaměstnanců jsme materiálové využití zvýšili až k 95 %,“ přibližuje Pavla Marušová. V posledních letech kromě technologií investují do bezpečnosti, maximálně možné ochrany životního prostředí a v neposlední řadě i do sportu a kultury ve městě Jihlava.

RV2101640/02

Sorin

Děkujeme našim zákazníkům za spolupráci v letošním roce. A vám všem přejeme klidný advent a krásné vánoční svátky.

Tým pracovníků firmy Sorin

Jsme česká firma z Vysočiny s dlouholetými zkušenostmi z oblasti ochrany a výživy rostlin. Zakládáme si na férovosti a osobních vztazích. Máme přehled o platné legislativě. V Moravských Budějovicích provozujeme prodejnu hospodářských potřeb. Jsme partnerem českých zemědělců.

www.sorin.cz

Chráníme vaši úrodu.

RV2101949/01



Byli jsme a budeme!

140 LET Hudební divadlo **Karlín**
1881-2021

RV2102121/09

REGIONÁLNÍ VYDAVATELSTVÍ

Je na čase obrátit list...

2022

RV2100139/187

**Koupím moto
československé výroby:**



Stadion - Jawetta - Pařez - Pérák - Jawa - CZ ...atd.
v původním nálevoém stavu:
koroze, nekompletní, popřípadě pouze díly k těmto
motocyklům

Děkuji za nabídku. Tel.: 775 623 723

Levnější televize

- ✓ **Satelitní karta od 125,- Kč**
- ✓ **Novaspory a Eurospory do Vaší televize!**
- ✓ **Televize přes internet od 80,- Kč**

Tel.: 778 880 006

www.elektrokola-skutry.cz
ELEKTROKOLA CRUSSIS 2022 SKLADEM

CRUSSIS E-atland 46 990,-*
E-babeta 26 900,-*
E-skutr Li-ion 35 990,-*
Sunra Li-ion 25 990,-*

***AKCE
ZÁMEK ABUS
ZDARMA**

PROČ MY? ZKUŠEBNÍ JÍZDY, ŠIROKÝ VÝBĚR, S VÁMI JIŽ 11 LET
SERVIS A DOPRAVA, REPASE A MĚŘENÍ BATERIÍ
Infolinka: 737 007 875 Jihlava, Fritsova 4 | Havlíčkův Brod, Pražská 3807

ipos JIHLAVA

IPOS PS s.r.o.
Hruškové Dvory 6
586 01 Jihlava

Telefon: 602 483 792
E-mail: info@iposps.cz
Web: www.iposps.cz

**Máte chuť zkusit pracovat ve stabilní stavení firmě pracující
pouze v regionu Jihlavska, tak nás neváhejte kontaktovat.**

Do našeho kolektivu hledáme zaměstnance na HPP a živnostníky.
**Náplní firmy je provádění inženýrských a pozemních staveb
pro veřejný i soukromý sektor.**

Nabízíme množství benefitů
**(náborový příspěvek 35 000 Kč, 13. plat, příspěvky na životní
a penzijní pojištění, dopravu do zaměstnání, případně další dle dohody)**

Florea® řekněte
to květinou

Kurýr - doručování zakázek po ČR - Depo Jihlava

Co tato pozice obnáší?

- ✱ Rozvoz květin v rámci ČR
- ✱ Komunikace se zákazníky
- ✱ Pracovní doba: dle naplánované trasy

Co by měl mít ideální kandidát?

- ✱ Příjemné vystupování
- ✱ Důslednost a preciznost
- ✱ Zvládání stresových situací

Co nabízíme?

- ✱ Mzda 120 Kč/hod. + prémie
- ✱ Možnost vyšší mzdy přesčasy
- ✱ Možnost nákupu květin za zvýhodněné ceny
- ✱ Práce pro jedničku na trhu

Kontaktujte nás na e-mail: job@floreac.cz

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Havel MOUKA



602 557 777
mouka@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

**Inzerci v těchto novinách
pro vás zajistí:**

Štěpánka HADRAVOVÁ



605 167 046
hadravova@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

PŘIDEJTE SE KE KUBOVI
**PODPOŘTE PACIENTY
S ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU**

Kuba posílá za každý svůj bod nadaci
1000 USD. Fanéte mu s námi a přispějte
formou DMS 30, 60 nebo 90 Kč.
DMS číslo **87 777**
DMS KLUKPUK 30/60/90
www.nadacejakubavoracka.cz

Těsnění bezbariérových vstupů PLANET
Přechodové prahy PLANET F Click s přerušeným tepelným mostem

PLANET F120
ploché
120 x 2,5 mm

PLANET F140
renovační
140 x 7,5 mm

PLANET F130
vyrovnávací
130 x 7,5 mm

**Vánoční
firemní
dovolená
18. 12. 2021
- 2. 1. 2022.**

**PF
2022**

Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRÁK

2000,-
ZA AUTOVRAK !!!

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

Vyřešíme Váš problém s kůrovcem!

**Vytěžíme, odvezeme, uklidíme
a zaplatíme vaše kůrovcové dříví!**

**Můžeme odkoupit i celý les
s pozemkem!**

Peníze ihned při podpisu smlouvy!

**Pro více informací volejte:
778 508 999, 608 417 999
nebo pište na e-mail:
lesyjerabekvysocina@seznam.cz**

Vaše Lesy Jeřábek s.r.o.

Nová moderní terénní sociální služba

Náš Slunovrat



Náš Slunovrat poskytuje služby komplexní podpory asistovaného života pro seniory, dlouhodobě nemocné, osamělé i osoby se zdravotním postižením. Pomáháme jim žít plnohodnotný a důstojný život v bezpečí jejich domova.

Klienty podporujeme v běžném životě, pomáháme jim řešit každodenní starosti, nemusí se obávat pocitu samoty ani bezmoci. V případě náhlých situací se nemusí bát o svůj život. Pokud se dostanou do potíží, stisknutím jediného tlačítka si mohou přivolat pomoc. **Kdykoli a odkudkoli.**



Další informace naleznete na webových stránkách www.nas-slunovrat.cz. Při zadání slevového kódu **NSHK** získáte balíček Standard zdarma. Neváhejte nás tedy kontaktovat na info@nas-slunovrat.cz nebo na telefonním čísle 228 224 923.

www.kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina

Ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina vyhláší dle § 7 zákona č. 312/2002 Sb., o úředních územních samosprávních celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, výběrové řízení na pozici:

úřednice/úředník na úseku ochrany přírody a agenda CITES odboru životního prostředí a zemědělství s místem výkonu práce Seifertova 1876/24, Jihlava 586 01

požadujeme:

- vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu nebo vyšší odborné vzdělání v oboru ochrana životního prostředí
- výbornou orientaci v oblasti ochrany přírody a krajiny
- přehled v oblasti veřejné správy
- znalost zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 162/2003 Sb.
- vysoké pracovní nasazení, odpovědný přístup k plnění úkolů
- komunikační a organizační schopnosti
- schopnost systémové práce a schopnost řešení problémů, schopnost týmové práce
- dobrou znalost běžného kancelářského software (MS Office, internet)
- řidičské oprávnění skupiny „B“, schopnost a ochotu řídit služební motorové vozidlo při výkonu svěřených pracovních činností

výhodou:

- zkouška odborné způsobilosti z oblasti ochrany přírody a krajiny
- zkušenosti s výkonem správních činností v oblasti ochrany přírody a krajiny
- znalost zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a právních norem na úseku ochrany přírody a krajiny

nabízíme:

- perspektivní pozici
- pracovní poměr na dobu neurčitou, plný pracovní úvazek
- zahájení pracovního poměru možné od ledna 2022
- 10. platovou třídu
- odpovídající finanční ohodnocení, možnost nadtarifních a mimořádných složek platu
- trvalou podporu profesního a osobního růstu, podporu k zapracování
- vstřícné pracovní podmínky a pestrý benefitní program
- pozici vhodnou i pro absolventy

Kontaktní osoba: Eva Plachá, tel: 564 602 106, e-mail: placha.e@kr-vysocina.cz

Přihlášku v písemné podobě je nutno doručit tak, aby ji vyhlášovatel obdržel nejpozději 17. 12. 2021 do 12.00 hodin. Přihlášku podejte prostřednictvím podatelny, e-podatelny na adresu posta@kr-vysocina.cz nebo poštou na adresu Krajský úřad Kraje Vysočina, Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava.

úřednice/úředník na úseku právní administrace strukturálních fondů EU odboru regionálního rozvoje s místem výkonu práce Žižkova 16, Jihlava

požadujeme:

- vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu nebo v bakalářském studijním programu právního zaměření
- znalost legislativy upravující činnost územních samosprávních celků
- znalost problematiky veřejných rozpočtů
- schopnost systémové práce a schopnost řešení problémů
- schopnost analytického a logického myšlení
- vysoké pracovní nasazení, samostatnost, pečlivost a spolehlivost, schopnost týmové práce
- dobrou znalost běžného kancelářského software (MS Office, internet)
- řidičské oprávnění skupiny „B“, schopnost a ochotu řídit služební motorové vozidlo při výkonu svěřených pracovních činností

výhodou:

- znalost kontrolních postupů ve veřejné správě
- znalost problematiky veřejných zakázek
- znalost procesu daňového řízení
- znalost problematiky regionálního rozvoje a grantové politiky kraje

nabízíme:

- perspektivní pozici
- pracovní poměr na dobu určitou, zástup za rodičovskou dovolenou
- zahájení pracovního poměru možné po ukončení výběrového řízení
- plný pracovní úvazek
- 12. platovou třídu, odpovídající finanční ohodnocení, možnost nadtarifních a mimořádných složek platu
- trvalou podporu profesního a osobního růstu, podporu k zapracování
- vstřícné pracovní podmínky a pestrý benefitní program
- pozici vhodnou i pro absolventy

Kontaktní osoba: Jana Činčárová, tel.: 564 602 151, e-mail: cincarova.j@kr-vysocina.cz.

Přihlášku v písemné podobě je nutno doručit tak, aby ji vyhlášovatel obdržel nejpozději 31. 1. 2022 do 12.00 hodin. Přihlášku podejte prostřednictvím podatelny, e-podatelny na adresu posta@kr-vysocina.cz nebo poštou na adresu Krajský úřad Kraje Vysočina, Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava.

Plné znění personální inzerce je dostupné na webu www.kr-vysocina.cz, sekce volná místa.

STARTupUJ na Vysočině

Měření koncentrací radonu prostřednictvím nástrojů IoT, inovativní motivační způsob vzdělávání v matematice a aplikace podporující vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti, to jsou vítězné projekty začínajících podnikatelů oceněné v rámci soutěže STARTupUJ NA VYSOČINĚ. Autoři si odnáší nejen finanční odměny ve výši 30 tisíc korun, ale také mentoring a poradenské služby od CzechInvestu. V červnu letošního roku byla pod hlavičkou agentury CzechInvest a ve spolupráci s Krajem Vysočina a VŠPJ Jihlava vyhlášena soutěž STARTupUJ NA VYSOČINĚ. Vítězem v kategorii realizovaný inovativní podnikatelský projekt se stal Petr Petz s projektem RADONONLINE, o vítězství v kategorii plánovaný podnikatelský projekt a studentský inovativní podnikatelský projekt se



dělí Maria Šimůnková s projektem NEKRACHNI a Jan Filipi a Radej Hejduk s projektem MATHBOX. „Kvalitní inovativní podnikatelské záměry jsou předpokladem budoucího rozvoje podnikatelského prostředí konkurenceschopnosti regionu, proto se Kraj Vysočina rozhodl nejen finančně podílet na soutěži, ale v jejím průběhu uspořádal také sérii webinářů pro začínající podnikatele,“ informovala náměstkyně hejtmana Hana Hajnová (Piráti).

EVA NEUWIRTHOVÁ

Zapomenuté adventní a vánoční zvyklosti z našeho regionu

K adventnímu času neodmyslitelně patří pro velkou většinu z nás svatomikulášská obchůzka. Méně častý v našem regionu je ovšem výskyt obchůzky Barborek a Lucií, které lze spatřit v podvečer dne jejich svátku jako bíle oděné postavy konající podomní obchůzku v domácnostech s malými dětmi. Významný národopisec Vratislav Bělík však upozornil na fenomén obchůzky Matičky, která chodívala dva dny po svatém Mikuláši. Matička bývala oblečena v bílém jako Barborka, ale na hlavě měla korunku jako Tři králové. V ruce držela metličku a vinctle, tj. pochoutku v podobě větrových cukrátek, které házela dětem. Když je děti sbíraly, šlehala je metličkou přes záda a zpívala „ťululů–ťululů–ťululů“.

Ne příliš oblíbeným pomocníkem štedrého a nadělujícího Ježíška býval Štědroň. Starý vousatý pantáta, který měl zdánlivě pomáhat Ježíškovi nosit dárky a stromeček. Jeho úkolem však bylo v předvečer Štědrého dne nahlížet do oken a kontrolovat malé děti, zda jsou poslušné a zda chodí brzo spát. Těm neposlušným prý navrtilával nebozecem pupíky.

K dalším zvykům, které se pojí k adventnímu a vánočnímu času, patří zpívání. Za dřívějších dob chodívali lidé na velmi brzké ranní mše svaté zvané roráty, které se mnohdy konaly jen při matném světle svíček. Až do vánočních



Dobová ovečka vyrobená z hlíny obalená cupovanou vlnou. FOTO: MUZEUM VYSOČINY TŘEBÍČ

svátků se nezpívaly koledy, nýbrž rorátní zpěvy připomínající očekávání spásy v podobě narozeného Spasitele. S příchodem Štědrého dne a událostmi spjatými s betlémskou zvěstí se pak zpěv koled praktikoval snad v každé domácnosti i mimo ni. Unikátní je v tomto ohledu výskyt tzv. Menhartické koledy, při níž se obyvatelé obce Menhartice u Jemnice scházeli a dosud scházejí po štedrovecerní večeři na návsi ke štedrovecernímu koledování a zpívají velmi starou koledu datovanou koncem 19. století. Slyšte, slyšte hlasy všeliký. Muži při jedné pasáži koledy smekají pokrývky z hlavy. Zpěv koledy zaznívá na několika místech obce a při průvodu lidé zvoní zvonky a myslivci střílí z pušek. Na jiných místech regionu (Jemnicko) lze určitou paralelu spatřit v tzv. békání ovcí či chození ovcí, tedy průvodu

občanů obcí, kteří za zpěvu koled, zvonění zvonečky, případně za zvuku praskání biče, prochází obcí a pomyslně putují za právě narozeným Jezulátkem.

Dalším důležitým zvykem, o němž v literatuře pojednává národopisec Vratislav Bělík a který se dříve pojil ke Štědrému večeru, bylo postavení štedrovecerního stáda oveček. Stavění štedrovecerního stáda oveček mělo svoji určitou rituální a prosperitní funkci. V dřívějších dobách byla okna horáckých stavení vyložena mechem, do kterého se stavěly figurky bílých oveček. Zvířecí figurky byly vyrobeny jednoduše z hlíny či brambor, natřely se do běla vápnem a za vlhka se do nich zastrkávaly nožky z dřevěných třísek nebo špejlí. Tělíčka figurek mohla být rovněž omotána kouskem vaty či cupované vlny. Toto štedrovecerní stádo mělo symbolizovat zájem o množení domácího zvířectva, o prosperitu vlastního stáda, jehož početnost byla vyjádřena množstvím malých figurek ovcí s jehňátky a beranem.

K obyčejí stavění stád za okno se pak vztahoval zvyk, při němž přicházel na Štědrý den do každého domu pastýř, který přinášel a ve chlévě za rámy dveří zastrkával tolik smrkových větvíček, kolik mělo následujícího roku přijít na svět telátek.

JITKA KATOVSKÁ, MUZEUM VYSOČINY TŘEBÍČ



Kraj Vysočina vyhláší šestý ročník soutěže

Cena hejtmana Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost

Záměrem Kraje Vysočina je ocenit snahy organizací, které do svých provozních činností integrují zájmy sociální, environmentální, etické, lidskoprávní a také zájmy zákazníků.

Cenu hejtmana Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost uděluje Kraj Vysočina. Podporu má od Krajské hospodářské komory Kraje Vysočina, KOUS Vysočina, z. s., a Vysočina Education, p.o.

Schválené Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro udělení Ceny hejtmana Kraje Vysočina za společenskou odpovědnost najdete na www.kr-vysocina.cz/odpovednost.

Uzávěrka přihlášek je stanovena k 31. 1. 2022. Hodnoceny jsou zejména výsledky dosažené v letech 2020-2021.

Hlásit se je možné prostřednictvím přihlášky a dotazníku, které jsou umístěny na krajských webových stránkách www.kr-vysocina.cz/odpovednost.

V každé kategorii, které jsou uvedené v Zásadách Zastupitelstva Kraje Vysočina, budou oceněny tři organizace s nejvyšším počtem bodů. Udělení Ceny se osvědčuje listinou (diplomem). Udělení Ceny je spojeno s předáním upomínkového předmětu.

Konzultovat záležitosti týkající se způsobu vyplnění dotazníku je možné na těchto kontaktních spojeních: Jana Činčárová, úřednice na úseku vzdělávání a péče o zaměstnance, Krajský úřad Kraje Vysočina, tel.: 564 602 151, e-mail: cincarova.j@kr-vysocina.cz, Ivana Hanáková Kosourová, vedoucí odboru personálního a hospodářské správy, Krajský úřad Kraje Vysočina, tel.: 564 602 107, e-mail: kosourova.i@kr-vysocina.cz.



Kraj Vysočina, periodický tisk, pro Kraj Vysočina vydává Regionální vydavatelství, s.r.o., K Žižkovu 282/9, 190 00 Praha 9, IČ: 27846717 ■ Kraj Vysočina – měsíčník ■ Vydání 2021/12 vychází 13. 12. 2021 v Kraji Vysočina v nákladu 232 000 ks ■ Registrováno pod číslem MK ČR E 14751 ■ Uzávěrka dalšího vydání 20. 1. 2022 ■ Nevýžádané příspěvky nevracíme ■ Neprodejné ■ Neoznačené fotografie jsou z archivu redakce ■ Distribuce: Česká pošta, s.p. ■ Reklamace na dodávky novin na číslo 602 557 777 nebo na e-mailu mouka@regvyd.cz ■ Redakční rada: Roman Faběš, Vítězslav Schrek, Miloš Hruza, Karel Janoušek, Hana Hajnová, Vladimír Novotný, Marie Dudíková, Karel Dvořák, Zdeněk Kadlec, Ivana Štekllová, Jan Ondruš, Juraj Aláč. ■ Redakce: Juraj Aláč (šéfredaktor), Pavla Petřů, Eva Fruhwirtová – redakce.vysocina@regvyd.cz. ■ Inzerce: Havel Mouka, mouka@regvyd.cz, 602 557 777, Štěpánka Hadravová, hadravova@regvyd.cz, 605 167 046. ■ www.novinykrajevysocina.cz